Lietas Nr. C26076713
Lietas arhīva Nr. C-0100-14/4

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

2014. gada 16. janvārī

Rēzeknes tiesa šādā sastāvā: tiesnese I.Skrule

izskatīja rakstveida procesā Rēzeknē, Dārzu ielā 24 civillietu akciju sabiedrības „NORVIK BANKA", reģistrācijas Nr. 40003072918, maza apmēra prasībā pret /pers. B/, /personas kods/,par parāda Ls 776,01 piedziņu.

Aprakstošā daļa

Akciju sabiedrība (turpmāk - AS) „NORVIK BANKA" 2013.gada 27.martā iesniedza Rēzeknes tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ par galvenā parāda Ls 333,69, nolīgto procentu Ls 114,82 un līgumsoda Ls 327,50 piedziņu.

Prasības pieteikumā maza apmēra prasībā par naudas piedziņu (l.l. 4.-7.) norādīja, ka 2008.gada 3.jūnijā puses noslēdza līgumu Nr. VK10035319 par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu, saskaņā ar kuru atbildētājam tika piešķirts atļautais kredīts Ls 300 apmērā ar ikmēneša procentu likmi 1,99 %. Atbilstoši līguma 1.12., 1.13., 1.14.punktiem, kredīts ir aizdevums, ko prasītājs piešķir atbildētājam un kas tiek uzskaitīts kartes kontā. Kredīts sastāv no atļautā un neatļautā kredīta summas.

Atbildētājam bija jāveic maksājumi līdz katra mēneša 1.datumam, nodrošinot pilnīgu ikmēneša saistību dzēšanu. Atbildētājs nepildīja ar līgumu uzņemtās saistības: neveica maksājumus atbilstoši līguma apmaksas noteikumiem.

Atbildētāja parāda Ls 776,01, kas sastāv no galvenā parāda Ls 333,69, nolīgtajiem procentiem Ls 114,82 un līgumsoda Ls 327,50, aprēķins atspoguļots prasītāja sagatavotajā 2013.gada 15.marta parāda aprēķinā par atbildētāja parādsaistībām, kas aprēķināts saskaņā ar 03.06.2008. līgumu Nr. VK10035319 par Viva norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu. Parāda summas samaksa veicama AS „NORVIK BANKA" kontā Nr. LV03LATB0000VIVAKARTE.

Pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1590., 1591., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1757., 1759., 1765., 1943. un 1946.pantu, Civilprocesa likuma 1., 23.pantu, 26.panta pirmo daļu, 34.panta pirmās daļas 1.punkta b) apakšpunktu, 41.panta pirmo daļu, 127.panta pirmo daļu, 406.^{6} panta trešo daļu, lūdza tiesu:

1) piedzīt no atbildētāja par labu AS „NORVIK BANKA" no līguma izrietošās un neizpildītās maksājuma saistības - atļautā kredīta parādu Ls 300, neatļautā kredīta parādu Ls 33,69, procentus Ls 114,82 un līgumsodu Ls 327,50, kopā piedzenot Ls 776,01;

2) noteikt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos procentus - 6 % gadā no piespriestās, bet neizpildītās pamatsummas;

3) piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam visus tiesāšanās izdevumus.

2013.gada 28.martā Rēzeknes tiesa nosūtīja atbildētājam uz viņa deklarēto dzīvesvietu prasības pieteikumu maza apmēra prasībā, parāda aprēķinu, paskaidrojuma veidlapu un procesuālo tiesību izskaidrojumu, uzdodot viena mēneša laikā sniegt tiesai rakstveida paskaidrojumu (l.l. 21.). Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22} panta pirmo daļu 2013.gada 28.martā tiesa pusēm rakstveidā izskaidroja viņu procesuālās tiesības, informēja par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, izskaidroja tiesības pieteikt noraidījumu

tiesnesim (l.l. 19.-21.)Noraidījumi tiesas sastāvam nav pieteikti. Atbildētājs nav iesniedzis Rēzeknes tiesā rakstveida paskaidrojumu. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otro daļu paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmā daļa nosaka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā. Nav saņemts lūgums lietu izskatīt tiesas sēdē, un atbilstoši minētajā likumā noteiktajam tiesa nolēma izskatīt civillietu rakstveida procesā. Tiesa 2013.gada 13.jūnijā nosūtīja pusēm paziņojumu par civillietas izskatīšanu rakstveida procesā un paziņoja datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā (l.l. 22.).

Tiesas dokumenti atbildētājam tika piegādāti Civilprocesa likuma 56.panta piektajā daļā noteiktā kārtībā uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, kur tai ir jābūt sasniedzamai, līdz ar to, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 56.^{1} panta pirmās daļas 3.punktu un otro daļu, uzskatāms, ka atbildētājam ir paziņots par procesuālās darbības laiku un vietu un par attiecīgo dokumentu saturu, un tiesas dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu. Dokumentu paziņošanas faktu pats par sevi neietekmē tas, ka dokumenti ir nosūtīti atpakaļ tiesai, jo atbildētājs nebija sastopams deklarētajā dzīvesvietā un uz pasta uzaicinājumu mēneša laikā neieradās pastā saņemt sūtījumu (l.l. 23.).

Motīvu daļa

Pārbaudot un novērtējot lietā esošos rakstveida pierādījumus par prasībā izklāstītajiem apstākļiem to kopumā, tiesa uzskata, ka prasība par parāda piedziņu ir kopumā pamatota, prasījumi apmierināmi daļēji.

Konstatēts un ar prasības pieteikumam pievienotajiem rakstveida pierādījumiem apstiprinās, ka 2008.gada 3.jūnijā AS „NORVIK BANKA" un /pers. B/ kā klients noslēdza līgumu Nr. VK10035319 par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu. Saskaņā ar līgumu prasītājs atvēra atbildētājam kartes kontu, izsniedza Viva Maestro karti un piešķīra atļauto kredītu Ls 300 ar kredīta atmaksas termiņu 24 mēneši un ikmēneša maksājumu Ls 15,84 apmērā katra mēneša 1.datumā, ir līguma un 03.06.2008. pieteikuma VIVA norēķinu kartes saņemšanai kopijas (l.l. 11., 12.). Līguma par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu noteikumu 5.3. un 5.4.punktā ir noteikts, ka ar ikmēneša maksājumu veikšanu tiek dzēstas klienta saistības pret banku. Ikmēneša maksājumus jāveic līdz pilnīgai klienta saistību pret banku dzēšanai, tajā skaitā, līdz izmantotā kredīta atmaksai un procentu par kredīta izmantošanu samaksai.

Pušu noslēgtais līgums Nr. VK10035319 par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu atbilst Civillikuma 1934.panta nosacījumiem par aizdevuma līgumiem, kas nosaka, ka aizdevuma līgums ir zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Saskaņā ar Civillikuma 1587. un 1590.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, katrai no pusēm ir prasības tiesības par līguma izpildīšanu.

Prasītājs ir izpildījis aizdevēja saistības: 2008.gada 3.jūnijā ir piešķirta atļautā kredīta summa Ls 300 atbildētāja kontā, 2013.gada 15.martā beigu atlikums bija Ls 333,69, ko pierāda klienta /pers. B/ karšu konta izraksts Nr. 2944216-2013/0315 par laiku no 03.06.2008. līdz 15.03.2013. (l.l. 17.).

Prasītājs ir rakstveidā apliecinājis, ka atbildētājs neveica maksājumus atbilstoši līguma apmaksas noteikumiem. Atbildētāja no līguma izrietošo kopējo parādu prasītājs 15.03.2013. aprēķināja Ls 776,01 apmērā. Saskaņā ar aprēķinu tas sastāv no atļautā kredīta Ls 300, neatļautā kredīta Ls 33,69, procentiem par atļautā kredīta izmantošanu par laiku no 30.06.2008. līdz 15.03.2013. Ls 114,82, līgumsoda par neatļauto kredītu izmantošanu par laiku no 29.08.2008. līdz 15.03.2013. Ls 32,40, līgumsoda par ikmēneša maksājuma samaksas nokavējumu Ls 295,10 par laiku no 29.08.2008. līdz 15.03.2013., ir parāda aprēķins (l.l. 13.).

Prasības pieteikumā minētais pamatparāds sastāv no atļautā kredīta neatmaksātās summas Ls 300 un neatļautā kredīta summas Ls 33,69, un tas ir piedzenams par labu prasītājam atbilstoši Civillikuma 1587.pantam. Līguma Nr. VK10035319 par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu noteikumu 1.13. un 1.14.punktā norādīts, ka atļautais kredīts ir kredīts bankas noteiktā limita ietvaros; neatļautais kredīts - kredīts, kas pārsniedz bankas noteikto limitu. Līguma noteikumu 1.12.punkts paredz, ka kredīts sastāv no atļautā un neatļautā kredīta summas.

Atbilstoši Civillikuma 1946.pantā noteiktajam procenti par aizdevumiem dodami tad, ja tie bija tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu. Civillikuma 1756.pants nosaka, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Pienākums maksāt procentus izbeidzas ar galvenās saistības izbeigšanos (Civillikuma 1762.panta 1.punkts). Šajā gadījumā procentu maksājuma pienākums izriet no tiesiska darījuma. Līguma noteikumu 5.1.punktā noteikts, ka par atļautā kredīta izmantošanu klients maksā bankai procentus saskaņā ar tarifiem (l.l. 11.). 2008.gada 2.aprīlī AS „NORVIK BANKA" apstiprināja tarifu likmes VIVA kartes apkalpošanai: Viva Maestro kartei mēneša procentu likme par atļauto kredītu noteikta: Viva Maestro (2) 1,79 %, Viva Maestro (3) 1,99 % (l.l. 16.).

Prasītājs ir aprēķinājis līgumiskos procentus par atļautā kredīta izmantošanu par laiku no 30.06.2008. līdz 15.03.2013. Ls 114,82 apmērā, kas piedzenama no atbildētāja, kurš ir izmantojis kredītu, uzņemoties saistību par to maksāt procentus aizdevējam.

Prasība daļā par līgumsoda piedziņu ir apmierināma daļēji, ievērojot sekojošo.

Saskaņā ar Civillikuma 1716 līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību gadījumā, ja viņa šo saistību neizpilda. Līdz ar likuma nosacījumiem līgumsods ir līguma blakusnoteikums. Atbilstoši Civillikuma 1717. pantam līdzēji ir tiesīgi noteikt līgumsoda apmēru.

Līguma noteikumu 5.10.punktā paredzēts, ka par neatļautā kredīta izmantošanu klients maksā līgumsodu par pārtēriņu saskaņā ar tarifiem. Līguma noteikumu 5.11.punktā noteikts, ja klients līdz maksājuma datumam nav samaksājis ikmēneša maksājumu, klientam jāmaksā līgumsods par termiņa nokavējumu no nesamaksātās ikmēneša maksājuma summas saskaņā ar tarifiem. 2008.gada 2.aprīlī AS „NORVIK BANKA" apstiprināja tarifu likmes VIVA kartes apkalpošanai: Viva Maestro kartei līgumsods par katru ikmēneša maksājuma nokavējuma dienu noteikts 0,25 %, bet līgumsods par pārtēriņu dienā (uz neatļautā kredīta apjomu) 0,167 % (l.l. 16.).

Prasītājs ir aprēķinājis līgumsodu par neatļauto kredītu izmantošanu par laiku no 29.08.2008. līdz 15.03.2013. Ls 32,40 apmērā un līgumsodu par ikmēneša maksājuma samaksas nokavējumu par laiku no 29.08.2008. līdz 15.03.2013. Ls 295,10, kopējā aprēķinātā līgumsoda summa ir Ls 327,50.

Līgumsodam ir sodīšanas un zaudējumu atlīdzināšanas funkcija, kas tiek akcentēts arī tiesību praksē (SKC-212, 14.05.2008.). Prasītājs šajā gadījumā nav norādījis, kādus zaudējumus parādnieka saistību neizpilde ir nodarījusi prasītājam un kāpēc aizdevējs nav uzsācis parāda piedziņu jau 2008. gadā, ja atbildētājs nepildīja savas maksājumu saistības, bet cēla prasību tikai 2103. gadā, proti, gandrīz pēc pieciem gadiem. Civillikuma 1. pants reglamentē vispārējo civiltiesisko principu, ka tiesības un pienākumi ir pildāmi labā ticībā.

Kavēšanās celt prasību tiesā šajā gadījumā ir pietiekams arguments, lai līgumsods netiktu piedzīts prasītāja lūgtajā apmērā, jo šāda prasītāja rīcība, kad kavēšanās veikt piedziņu tiešā veidā ietekmē līgumsoda apmēra palielināšanos, neatbilst likumā noteiktajam labas ticības principam. Šāds secinājums izriet arī no tiesu prakses (Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2013. gada Tiesu prakses apkopojums līgumsoda piemērošanā, SKC-881/2009, SPC-259/2010, SPC-63/2011).

Līgumā noteiktais līgumsods procentuālā apmērā par katru kavējuma dienu var turpināties līdz bezgalībai, kas neatbilst līgumsoda mērķim, likumā nav ietverta šāda līgumsoda būtība, uz ko vērsta uzmanība judikatūrā (SKC-25/2011). Arī likumdevējs turpmāk ierobežo līgumsodu pieaugoša maksājuma veidā (Civillikuma 1717. pants). Lai gan atbildētājs nav pildījis saistības, arī prasītājs nav labticīgi izmantojis savas parāda piedziņas tiesības, apzināti ļaujot pieaugt līgumsoda summai vairāku gadu garumā.

Ņemot vērā iepriekš minēto, pieprasītais līgumsods atzīstams šajā gadījumā par nesamērīgu, tādēļ, ievērojot civiltiesisko regulējumu un tiesu praksi, Civilprocesa likuma 5. panta sesto daļu, tiesas ieskatā tas ir samazināms par 50% un piedzenams kopsummā Ls 164 apmērā.

Atbilstoši Civillikuma 1811.pantam naudas saistību izpilda ar samaksu. Uz lietas izskatīšanas dienu tiesai nav pierādījumu par parāda samaksu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu un Civillikuma 1765.pantu nosakāmas prasītāja tiesības par laiku no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos procentus par kredīta summas lietošanu:6 % (seši procenti no simta) gadā no piedzītās, bet neatmaksātās kredīta pamatsummas Ls 333,69, nosakot, ka to pieaugums apstājas, kad procentu apmērs sasniegs pamatparāda lielumu (Civillikuma 1765.panta pirmā daļa, 1763.panta 1.punkts).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu no atbildētāja par labu prasītājam jāpiedzen valsts nodeva Ls 91,88 apmērā proporcionāli apmierinātajai prasības summai - 15% no Ls 612,51 (Ls 333,69 + Ls 114,82 + Ls 164) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma un tiesas paziņojumu piegādi Ls 3,30 (l.l. 8.-10.), kopā Ls 95,18.

Saskaņā Eiropas Savienības Padomes 1998.gada 3.maija regulas (EK) 974/98 par eiro ieviešanu 1.pantu, grozījumiem Civillikuma 1833.pantā (spēkā ar 01.01.2014.) un Euro ieviešanas kārtības likuma 4.panta otro daļu, ievērojot tā 6.pantu, ar tiesas nolēmumu piedzītās naudas summas latos ir konvertējamas *euro* pēc noteiktā maiņas kursa 1 *euro* = 0,702804 latiem.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 5., 8.pantu, 41.panta pirmo daļu, 93., 97., 189.-193., 195., 204.[1] , 250.[25], 250.[27] pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

akciju sabiedrības „NORVIK BANKA" maza apmēra prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, /personas kods/, akciju sabiedrības „NORVIK BANKA", reģistrācijas Nr. 40003072918, labā kredīta pamatparādu Ls 333,69 (trīs simti trīsdesmit trīs latus un 69 santīmus) (474,80 *euro*), līgumiskos procentus par atļautā kredīta izmantošanu par laiku no 30.06.2008. līdz 15.03.2013. Ls 114,82 (viens simts četrpadsmit latus un 82 santīmus) (163,37 *euro*), līgumsodu par neatļautā kredīta izmantošanu un par ikmēneša maksājuma samaksas nokavējumu par laiku no 29.08.2008. līdz 15.03.2013. kopsummā Ls 164 (viens simts sešdesmit četrus latus) (233,35 *euro*) un tiesas izdevumusLs 95,18 (deviņdesmit piecus latus un 18 santīmus) (135,43 *euro*), kopā Ls 707,69 (septiņi simti septiņus latus un 69 santīmus) jeb 1006,95 *euro* (viens tūkstotis seši *euro* un 95 *centi*).

Noteikt prasītāja tiesības par laiku no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no /pers. B/, /personas kods/, likumiskos procentus 6 % (seši procenti no simta gadā) no piedzītās, bet neatmaksātās kredīta pamatsummas Ls 333,69 (474,80 *euro*), nosakot, ka to pieaugums apstājas, kad procentu apmērs sasniegs pamatparāda lielumu.

Parāda un tiesas izdevumu summas samaksa veicama akciju sabiedrības „NORVIK BANKA" norēķinu kontā AS „NORVIK BANKA" LV03LATB0000VIVAKARTE.

Sprieduma labprātīgai izpildei noteikt atbildētājam termiņu - 10 (desmit) dienas no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā 30 (trīsdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, kasācijas sūdzību iesniedzot Rēzeknes tiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2014.gada 16.janvārī.

Tiesnese **I.Skrule**